

Solomon Qanatsiaq (uqaunmi) taamnal Levi Qaunaq (taliqpihianit) Hanirayangmi Baffinland-kut Mary Kuugaanit Katimatjutigiplusu, Iqaluit 2012
Piksautaa: Marc Pike © Baffinland-kut Havingnik Uyaraghiuqviaanit

IHVRIUQHINIYUT HAVAUHIIT

Nunavunmi Avatiliqiyit Katimayit (NIRB) naunaittunik havauhiliuqhimayut havaaghanut Ihvriuqtauyughanik Nunavunmi Nunataaqvianit. Ilaugaangamik inuit tunngaviuyuq ihuaqtukkut Ihvriuqhiyaami.

Naunaiqlutit qakugu qanuqlu ilaulariaqnit Ihvriuqhiyunut. Ilaulutit. Ihumagiyatit, qauhimayatit itqaumayatillu ikayuutauniaqtut NIRB-kunnut ihumaliuriami havaaghanut angiqtauhimayunut, havakviuyumayullu huliyaghariagit mihingnautit mighinahuaghugit ikayuutigilugillu Nunavunmut hivunighaptingnut.

ILUANI:

- Naunaitkutat Ihvriuqhiniqmut havauhinut 2
- Ilaulutit tamangnut havauhinut 4
- Havauhiq 1: Havaaghanik ilittuqhiyut maliktaghaliuqtullu 6
- Havauhiq 2: Iniqhimaittut Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit 8
- Havauhiq 3: Kingullit Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit 12
- Kingullit Apiqhuyut NIRB-kullu Kingullit Naunaitkutait 14
- Kingullit Ihumaliukkat havaaghanullu titiqqat 16

NAUNAITKUTAT IHIVRIUQHINIQMUT HAVAUTINIK

KITUT HAVAAGHAT IHIVRIUQTAUYUGHAT?

Ilittuqhiniqmut havauhiit titiraqhimayut Naunaitkutaq 2-mi havaaghat tughirautayut Nunavunmi Nunataaqvianit ihumaaluutaukpat inungnit, mihingnautaarumik avatinut Nunavunmiunullu, imaalu mihingnautiqarniaqqat ayuqnaqtunik atuqpakkumik, naunaqqatalu, Ministap turaaqtilaaqtaat NIRB-kunnut Ihivriuqtauyaami.

Piksautaa: © Baffinland-kut Havingnik Uyaraghiuqviat

PINGAHUT HAVAUTILLUAT IHIVRIUQHINYUNIT

NIRB-kut ayuqnaittunik havauhiliuqhimayut Ihivriuqhiniqmut, aviktuqhimayuq pingahunut:

Havauhiq 1: Havaaghanik Ilittuqhiyut Maliktaghaliuqtullu

Havauhiq 2: Iniqhimaittut Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit

Havauhiq 3: Kingullit Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit

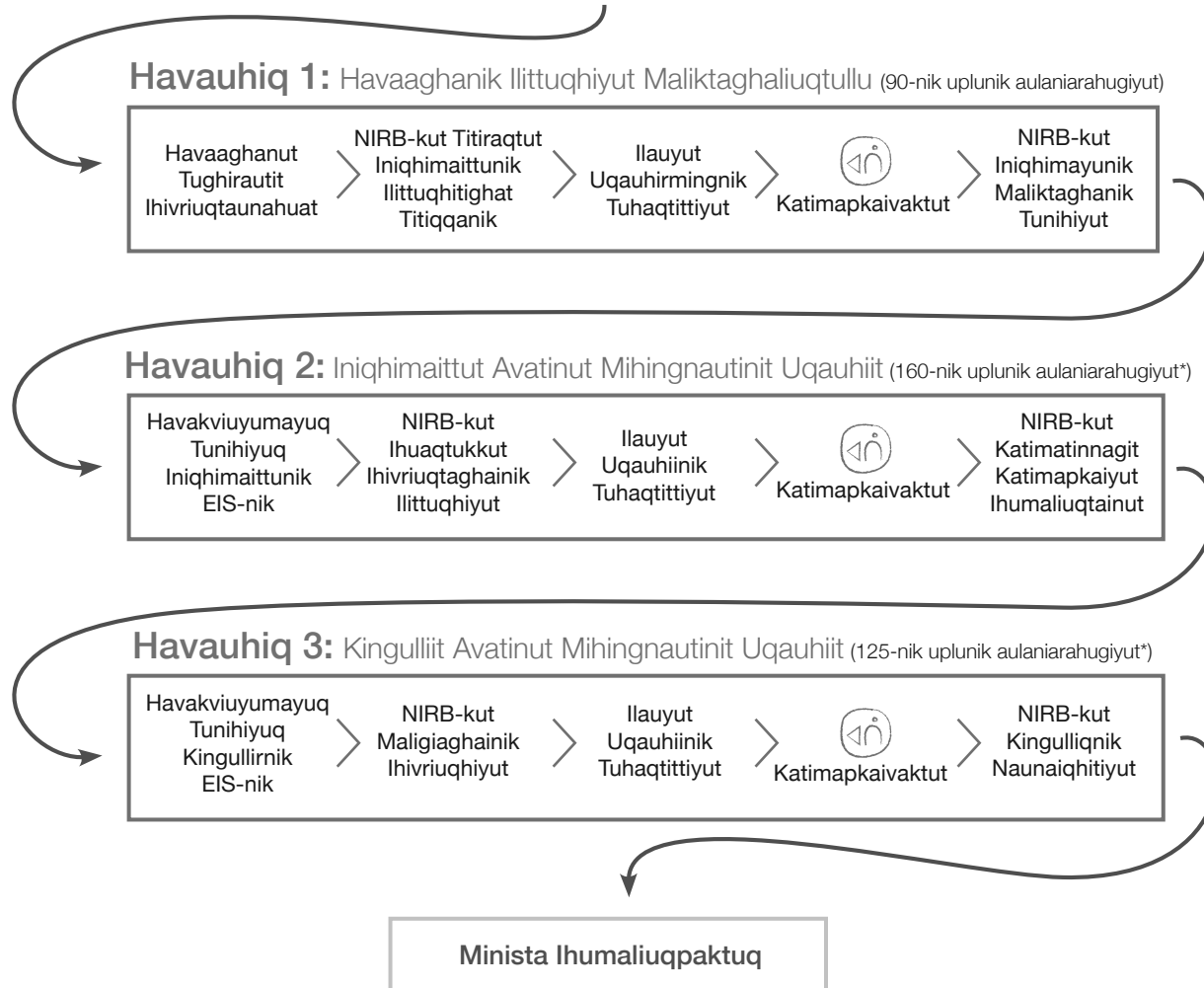
Kingulliqpaanik Apiqhuiyut naunaitqiyayut talvani Havauhiq 3-mi Ihivriuqhiniqmik, inuit tamaita ilaugaangamik ihivriuqhiplutik Kingullirnik EIS-nik talvanngat Katimayit ihumaliurutigivagait. Kihimi ilaunarilaaqtutit Katimatjutigitinnagit – uqauhitillu ikayuutauvaktut Ihivriuqhittiariami.

Takughayutut naunaitkutanit makpiraaqnit, tamangnik havauhighat aullaqtitaavaktut havakviuyumayuq tunihigaangami titiqqanik aullaqtiutighat. Talvanngat NIRB-kut ilauquivaktut ilauyumayunik inungniklu ihivriuqhiyaami naunaitkutanik naunaiqhitalugit Katimayit uqauhinik unniqtuiyuniklu. Inuit tamangnik tuhaqtautarumik, NIRB-kut naunaiqhitivaktut aulayaami tuklianut havauhighanut.

Taiguaqlutit ilitturilutit qanuq ilauyaagharnik.

Pingahut Havauhighat Ihivriuqhiyunut

Ministap Turaaqtittiyaat Tughiraut Ihivriuqhiyunut

*Tamangnik havakvighat nalautaaqtauyut ihuaqhainnarialgit havaaghanut, qaffiuyunullu nunallaarnut, qanuqlu.

“Uyaraghiuqniq tajja kiinauyaqhiuqgiyualluaqtuq Qitirmiut nunallaanganit. Mihingnautit Uyaraghiuqniqmit Nunavunmi, havaaghavullu amirnaiyarahuaqhguit uyaraghiuqniq ikayuutighainiklu Nunavunmiunut kiinauyaqhiuqnikkut inuuhiqattiaqniqmullu qauhimayauttiaqtughat Inungnit Qitirmiunit.”

(Qurluqtuq Anguniaqtit Katimayit HTO-ngat Katimatjutigitinnagu Katimayunit Tuniyauhimayuq, Miramar Doris North Havaanit, makpiraq 3, 2006)

Qiniqlugu Atii naunaitkutaat makpiraaqnit ilittuqhilutit qanuq ilauyaagharnik.

Nunavunmi Nunataqnikkut Angirutit

*“NIRB-kut piyughat,
ihivriughigumik
havaaghanik
itqaumajilugit
tamangnik ihumaaluutait
havaaghanut, taapkuatut:
Taamna Havaaghanut
Tughirautit ikpigiyaita
Nunavunmiut (NSA)
Ihumaliurutigivagait...”
(s. 12.5.5 a, b, c)*

*NIRB-kut ihivriughilaaqtut
titirakkut, katimapkaiplutik
ahiagulluuniit ihuaqqat
havaaghanut
mihingnautainiklu.
(s. 12.5.3)*

ILALUTIT TAMANGNUT HAVAUHINUT

HIVRIUGHINIQMUT HAVAUHIIT UQAUHITRAIK TUHARUMAYUT

Ilitturihimayait ihumagiyaitalu Inuit ahiillu Nunavunmiut ihivriughiyunut ikayuutauvaktut. Nunagiplugu pamiqhugillu ilatit talvani nunallaarnit nunalu ilihimaplugu atuqpaghugulu. Ilangi havaaghat mihingnautaulaaqtut aviktuqhimayumi qatannguqatigiit inuuraaqhutik hivituluniluuniit. NIRB-kunnut unniqtuiguffi ihumagiyaffingnit mihingnaqtughanut Ikayuutighaniklu nakuuyut ilingnut, ilangnut Nunavunmiunullu.

ILANATZILIZUVIT, IHUATQIYAUNIAQTUQ

Ilaunginnarialiuyutit tamangnut pingahunut havauhiganut ihivriughiyunut taimaa uqauhitit tuhaqtauyumaaqtut ihuaqqat – tamangnik naalaktillugit.

Havauhiq 1: Ilittuqhiyut Ilittuqhiyut ilauguvit, maliktaghainit havakviuyut apiqhuutingnik ihumaaluutitillu tuhaqtauniaqtut.

Havauhiq 2: Iniqhimaittut Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit (Iniqhimaittut EIS) Iniqhimaittut EIS-nut havaaritillugu, uqainnarialiuyutit kiutjutaigut havakviuyut imaaluuniit aallannguqtiquinginnarialiuyutit aallaniklu apiqhuutinik ilainnarialiuyutit.

Havauhiq 3: Kingullit Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit (Iniqhimaittut EIS) EIS-nik Katimatjutigiplugu Kingulliqpaanit, Katimayit unniutiinnarialgit taapkua havakviuyut parniyaqhimayait ikayuutauniaqqat avatiniklu munaqniarumik ihuaqtauniaqqat. Kingulliqpaanit katimatjutigiplugu ihuaqtuq unniutiyaami Katimayinut naammangniaqqat aullaqtitaugumi havakvighaq.

Takulugu tuklia makpiqqap naunaiqhilitit huliyaagharnik, kitullu ilauyaaghait.

ILALUTIT KATIMAYUNUT

- Nipliqlutit ilikkuuqhutit katimatillugit
- Ilaqarlutit ilauguit, taapkuatut Aviktuqhimayumi Inuit Katimaqatigiingit
- Titiraqhimalutit “Ilauyumayutut”, taimaa tunihiinnarialiuyutit nutqaqtirutinik katimatillugit.

IHVRIUQHINIQMUT HAVAUHIIT	HAVAKVIGHAQ	NIRB	ILAUYUT	NUNALLAAQ
Havauhiq 1: Ilittuqhiyut Maliktaghaliuqtullu				
1. Havaaghanik Ilittuqhiyut				
Nunallaanit ilittuqhiniqmut katimapkailutik	✓	✓	✓	✓ (inungnik katimapkailutik) (N)
Parnaiyarlugu EIS-nut Maliktaghait		✓	✓	
EIS-nut Maliktaghainik Parnaiyainiqmut Katimapkailutik (piinnarialik)	✓	✓	✓	* (qauyihailutik katimalutik) (N)
2. Tunilugit EIS-nut Maliktaghait		✓		
Havauhiq 2: Iniqhimaittut Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit (EIS)				
3. Parnaiyaqlugu Tunilugulu Iniqhimaittut EIS	✓			
4. Ihivriuqlugu Iniqhimaittut EIS Nalaumayaaghait Maliktaghanut		✓		
5. Qauyihautinik ihivriuqhilutik Iniqhimaittunik EIS-nik				
Parnaiyaqlugit Naunaiqhitiqmut Pitquyauhimagut		✓	✓	
Parnaiyaqlugit tunilugillu kiutjutit Naunaiqhitiqmut Pitquyauhimagunit	✓			
Parnaiyaqlugit tunilugillu qauyihautinik ihivriuqhiniqmut uqauhiit			✓	
Katimapkailutik naunaiqhitalugit nunallaarmiut		✓		✓ (naunaiqhitalugit) (N)
6. Qauyihautinik katimayughat	✓	✓	✓	* (qauyihautinik katimalutik) (N)
7. Apiqhuutautinnagu Katimayughat	✓	✓	✓	✓ (inuit katimalutik) (N)
Havauhiq 3: Kingullit Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit (EIS)				
8. Tunihiyut Kingullinik EIS-nik	✓			
9. Malittiariaghait ihivriuqhilutik Kingullinik EIS-nik		✓		
10. Qauyihautinik ihivriuqhilutiklu Kingullinik EIS-nik	✓	✓	✓	* (qauyihautinik katimalutik) (N)
Naunaiqhitalutik katimapkailutik		✓		✓ (naunaiqhitalutik katimalutik) (N)
11. Kingulliq Katimatjutighaat	✓	✓	✓	✓ (inuit naalaktittilugit) (N)
12. Tunilugu kingullit naunaitkutat Ministamut ihumaliuqtaghait		✓		

* Technical meetings are open to the public if you wish to attend. Technical experts working for proponents, parties, and the NIRB attend these working meetings.

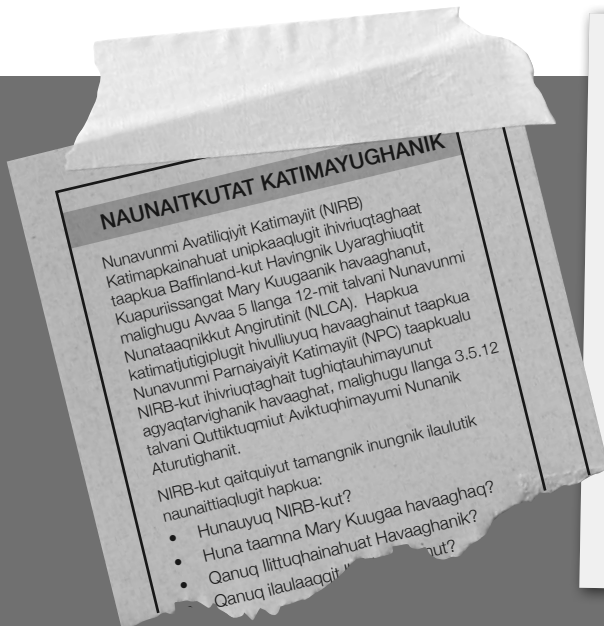
HAVAATHIQ 1: HAVAAGHANIK LITTUQHIIYUT MALIKTAGHALIUQTULLU

HAVAATHIQ 1: HAVAAGHANIK LITTUQHIIYUT - ILAUYAAMI NAKUUTQIYAQ

Huna ihumaalugivakpiuk? Tajja nakuuyuq apiqhuiyaami NIRB-kunnut, talvanngat ihumaaluutit havakvighamut tuniyauniaqtuq kiuyaghaat.

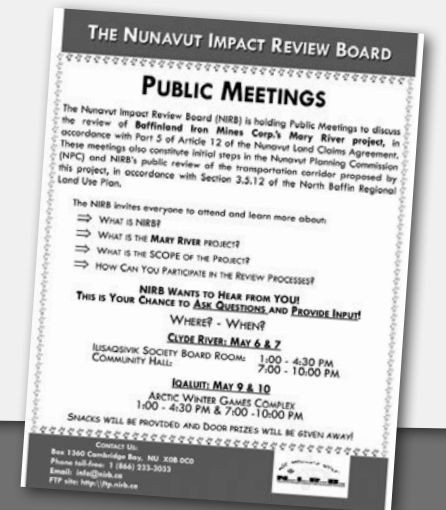
Ilittuqhivaktut ilittuqhiyumaplutik kitut ihumaalungnatqiyat qauyihagtaghallu huli. Uqauhitit ikayuutauniaqtut maligaghaliuqtunut havakvighamut. Maliktaghait naunaittaq-himayut tuniyauyughat havakvighamut parnaiyaitjutighaat Avatinut Mihingnautinik Uqauhinik (EIS). NIRB-kut ilihimayumayut ihumaaluutingnit havaaghat mighaagut qanuqlu apiqhuutiqa-ruvit.

Sophia Granchinho, NIRB-kut Qauyihagqinut Unniqtuiyi Piksautaa: Li Wan

QINIQHIMALUTIT NIRB-KUT NAUNAITKUTAINIK LITTUQHIIYUT KATIMAVIGHAINIK!

- * NIRB-kut naunaiqhivaktut hivuani 25-nik uplunik ilittuqhiyut katimatinnagit
- * qaritauyakuurutiit talvani ftp.nirb.ca
- * qaritauyakkut turaaqtitpagait NIRB-kunnit titiragharumayunit
- * tuhaayaghanit titiraqhimayut
- * nunallaarnit naunaitkutaqarvianit titirakkut
- * tuhaqtitaugumik nunallaarnit naalautaigut

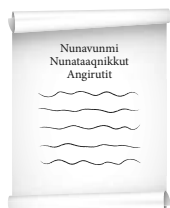
NUNALLAARNIT KATIMAYUNUT ILAUUTIT ILITTUQHIIYUNUT

Nunallaarnit ilittuqhiyut katimalaaqtut tamangnit nunallaarnit NIRB-kut ukpiruhukkumik taima nunallaat taapkuningna havaaghanit ikpiguhungniat. Havakviuyughat ilaulaaqtut qunngiarlutik naalaklutiklu uqauhirnit, kihimi NIRB-kut katimapkaihimayut tuhaqvigiuyumaplutit.

HAVAUHIQ 2: NIRB-KUT TUNIHIVAKTUT EIS-NUT MALIKTAGHANIK HAVAKVIGHANUT

NIRB-kut EIS-nut maliktaghaliuqhimayait ihumaaluutainit ilauyut nunallaalgillu ilitturiyauyaaghait tuharumayut havaaghanit. Tukliani havaaghanit NIRB-kut havaktiit hivuliqtiuniaqtut maliktauyaaghainik ihivriughilutik taapkuningna Iniqhimaittunik EIS-nit naunaitkutaqariaghaat kiuyaami tamangnik apiqhuutit pitquyahimayullu.

NIRB-kut talvanngat tunihivaktut Kingullimit EIS-nut maliktaghanik havakvighamut, taimaa havakvighaq parnaiyainiaqquq Iniqhimaittunik EIS-nik – Havauhiq 2 Ihivriughiniqmut havauhiit.

Nunavunmi Nunataaqnikkut Angiritit

“Havaaghaq tughirautauyuq NIRB-kunnit ihivriughitauqhimagumi Ministamit, NIRB-kut piyughat, unniqtuiyughaqhiuqlutik ihuaqtukkut, maliktaghanik tunihilutik havakviuyughamut parnaiyaiyughaq uqauhinik mihingnautinit.”
(s.12.5.2)

MUNAQHIIYUT IMATMIK

Ilauyut talvunga Sabina Hackett Kuugaanik havaanut ilittuqhitiplutik katimavaktut Umingmaktuumi “ihumaaluutiqaqpaktut kuviyuqarumi ahianikluuniit amirnaqtunik kuviyuqaqqat talvani Burnside/Hackett Kuugainit mihingnautanahuqquuqtullu taapkua Qingaungmut.” (NIRB-kut Inungnut Ilittuqhiyunit Naunaitkutait, Sabina Silver Kuapuriissangat Hackett Kuugaanik Hannavik, makpiraq 15)

NIRB-kut EIS-nut Maliktaghainit amihunik pitquhimayut ihivriughiniqmut mihingnautinik imatqiktunik taryumiutaniklu, taapkuatut “Havakviuyughaq qauyihagtaghait mihingnautit qaanganut nunap nunamilu imarnik... Ahiagullu, Havakviuyughaq ilitturipkaiyughaq qanuq upluq tamaat aulatillutik kitut ihuinaarutauniaqtut, ingattaulluaqtut taapkua qurluqtut hannavingnit amiqnaiyarniqlu, qanuriliuqniariaghaillu kuvilluaqtuqaqqat...” (NIRB-kut EIS-nut Maliktaghait Sabina Silver Kuapuriissat Hackett Kuugaanik Hannavingnit, 2009)

Elizabeth Sherlock (Sabina Gold & Silver Corp.)
taamnal Mary Kaniak, Sabina Hackett Kuugaanik
Ilittuqhaiyut Naunaiqhitiplutik, Umingmaktuuq Pksautaa:
Sophia Granchinho 2008

QAUHIMAYAINIK ILITTUQHITUT

Havakviuyut Mary Kuugaanit, Baffinland-kut Havingnik Uyaraghiuqvanit, qaffinik havakvingnik ilaupkaihimayut uqauhirnik katitiriplutik nunallaarnit katimaqatigiingniklu aktuqtauyunit Mary Kuugaanit uyaraghiuqvanit. Qauhimayatuqainik tuharumaplutik parnaiyaiplutik naunaitkutighanik pitquyauhimayutut NIRB-kut EIS-nut maliktaghainit tuniyauhimayut havakvighamut.

Piksani hamani, Knight Piesold, havaktitauhimayut Baffinland-kunnit, Inuit qauhimayatuqainik katitiqhuni parnaiyaqhugu Baffinland-kut EIS-ngat.

Tuktunik katimatjutiqaqhutik Mittimatalingmi (upluqhiut malighugu taliqpiqhianit) Elijah Panipakachoo, Sheati Tagak, Jayko Aooloo, Shelly Elverum, Paniloo Sangoya
Piksautaa: Jason Prno © Knight Piesold 2008

HAVAUTIQ 2: INIQHIMAITTUT EIS

HAVAUTIQ 3: HAVAKVIUYUGHAQ PARNAIYAIYUT INIQHIMAITTUNIK AVATINUT MIHINGNAUTINIT UQAUHINIK (INIQHIMAITTUT EIS)

Iniqhimaittuq EIS titirattiaqhimayuq naunaitkutaq parnaiyaqtauhimayuq havakviuyumayumit, kinguanit EIS-nut maliktaghait tuniyauhimayut NIRB-kunnit. Iniqhimaittut EIS-nguyut ilittuqhautauyut, itquqhaqhutik, ihivriurutauyut tuhaqtittitjutauplutik naunaitkutanik mihingnautinik havaaghanit avatitingnut, inungnut kiinauyaqhiuqvingnullu. Havakviuyughaq taamna aulapkainiqmut munaqhiniqmullu parnaiyaqhimayait havauhighait aulapkainiqmut mighivaallirahuaqlugit qanuqlu ahivainiarumik ihuinaarutinik.

Havakvighat Mary Kuugaanit havaaghanik, Baffinland-kut Havingnik Uyaraghiuqviat, qaffinik havakvingnik ilaupkaihimayut uqauhirnik katitiripluni nunallaarnit katimaqatigiingniklu aktuqtauyut Mary Kuugaanit uyaraghiuqvanit. Qaffiqhutik katimapkaivaktut Inuit Qauhimayatuqait atuqhugit qauyihaghimayuniklu. Havauhinut hivuliqtuvaktuq havakviuyughaq, katimaqatigivagaittauq nunallaarnit katitiqhutik naunaitkutanik EIS-nut iliuraqtughat.

HAVAUTIQ 4: NIRB-KUT HIVRIUQHITUT HAVAKVIUYUGHAQ EIS-NGANIK MALITTIATZIAGHAINIK MALIKTAGHANIK

Havakviuyughaq tunihigaangat Iniqhimaittunik EIS-nik NIRB-kunnit, qauyihagtit havaktit ihivriuqpagait titiqqat tamatkiumayaaghait malittiariaghainiklu. Naunaitkutat tamatkiumagumik, NIRB-kut tuklianik havaaghaqaqpaktut: qauyihaghugit ihivriuqpagait Iniqhimaittut EIS-nik.

HAUHIQ 5: QAUHQAQTUTIK IHIVRIUQHUYUT INIQHIMAITTUNIK EIS-NIK

NIRB-kut tuyuqpagait Iniqhimaittut EIS tamangnut ilaayunut, qaritauyakkuurutainullu ilivaghugit. Inuit tamaita ihivriunginnariaqaqtait Iniqhimaittut EIS-nik, unniutilugit NIRB-kut qanuq ihumagiyaaghait inittiaqhimayaaghaitalu naunaitkutut havakviuyughanit tuniyauhimaayut talvani Iniqhimaittunik EIS-nit.

NIRB-kut qauyihagtit ihivriuqhiyut apiqhivaktut:

- Ilitturihimaliqtaik Iniqhimaittunit EIS-nit qauyihaghimayunut ihuaqqat?
- Havauhiit naammagaluqqat ilitturiliqtainut?
- Qanuritpat takupkaqtihimayait taapkua naunaitkutallu talvani Iniqhimaittunit EIS-nit?
- Qanurittut uqauhiit naunaitkutanut ikayuutauniaqqat qauyihagtainut mihingnautinik?

NIRB-kut ilauquiyut ilauyumayunik tunihilutik Naunaitkutanik Tughirautinik (IR) ilittuqhaqlugit ayuqhautit naunaittiaqlugillu titiqqat Iniqhimaittunit EIS-nit taamna havakviuyughaq iniqtaghariyait qauyihagtainut. NIRB-kut qaritauyanut kiutjutit iliuqaqpagait Naunaitkutanik Tughirautinik talvani ftp-nit (<http://ftp.nirb.ca>) tuhaqtittivaghugit tamangnik inuit qaritauyakkut tuharumayut.

Qauyihagtaaraangamik, NIRB-kut utiqpaktut ikpiguhuktunut nunallaarnut, katimapkaiplutik ihivriuqhiplutiklu havakvighap parniyaqhimayainik kiutjutiniklu, ilauquivaghutiklu nunaqatigiingnik Ihivriuqhiyunut.

ILAUUTIT NAUNAIQHITUYUT KATIMAPKAIUTUMIK

QAUHQAQTAINIK IHIVRIUQHUYUNIK

- * NIRB-kut utiqpaktut nunallaarnut, havakviuyughaq “kiutjutainik” pihimaplutik “apiqhuutingnut” ilittuqhitillugit
- * Naunaittiaqlugit qanuq havakviuyughaq kiuniaqtuq mihingnautinut havaaghainit
- * Naunaittiaqlugit tuklia havaaghaq Ihivriuqhiniqmut qanuqlu ilauyaagharnik

Nunallaarnit Katimapkaiyut Mittimatalingmi Piksautaa: Li Wan

НАВААТИО 2: ДУЛАЧУИТТУТ

НАВААТИО 6: ҚАУЙНАҚТУТ КАТИМАЧУТ, NIRB-КУЛЛУ, ИЛАУЧУЛЛУ НАВАКВИУУЧУСТАҚЛУ

Kingulliqpaanik qauyihaiyut katimapkaivaktut havakviuyughap qauyihaqtiinik ilauyullu qauyihaqtiinik ihuaqharahuaqhgugit ayuqhautigiyait, munaqtauplutik NIRB-kut havaktiinik. Havaaghanit angiyunik amihuuvaktut qauyihaqtaghanut uqautayughat, ilaanilu unipkaaqtut ihuatqiyauvaktut tamangnik ilauyut ikluaqmiitkaangamik havaqatigiighutik angiqatigiigahuaqhgutik. Katimavaktut ihuaqhainahuaqpaghutik qauyihaqtaghainik Apiqhuitinnagit (PHC). Katimayit ilauyittut.

NIRB-kut havaktiit iniqtaghanik titiraqniaqtut havakviuyumayup nutaannguqtiqtaghainik kiuyaghainiklu kingulliqpaanit EIS-nit. Una titiraq turaaqtitauvaktuq Apiqhuiyinuut iliuraqtaghait Katimayit PC-nganut ihumaliuqhimayainut.

Qauyihaqtit katimatillugit Iqalungni, Apiqhuitinnagit Iglulingmi Mittimatalingmilu.
Piksautaa: Li Wan

HAVAHIQ 3: IHIVRIUQHIIYUT KINGULLIQPAANIK EIS-NIK

HAVAHIQ 8: HAVAKVIUYUGHAQ TUNIHIYUQ KINGULLIQPAANIK AVATINUT MIHINGNAUTINIT UQAUTINIK

Havakviuyughaq pingahuannik havauhighaq Ihivriuhiniqmut aullaqtiliqpagaat tunihipluni Kingulliqaanik Avatinut Mihingnautinit Uqauhinik.

Havakviuyughaq Kingulliqaat EIS-nit ilittuqhitiyughat parnaiyaqhimayainik inirumayainik titiraqhimayut qauyihagtiillugit Havauhiq 2-mi. Pitquyauhimagullu Apiqhuitinnagit Katimatillugit inirumayainiklu, titiraqhimayullu inirumayait angiqtauhimayut Katimayinit.

HAVAHIQ 9: NIRB-KUT KINGULLIQPAANIK EIS-NIK IHIVRIUQHIIYUT NAAMMAGTAGHAIT APIQHUITINNAGIT

NIRB-kut ihivriuhivaktut Kingulliqaanik EIS-nik, ihumaliuqpaghutik taimaa naunaitkutat tamatkiumayaaghait iniqtauyaaghaaniklu uqaqhimayutut qauyihagtiillugit pitquyauhimagullu Katimayinit PHC-nut ihumaliuqhimayainit. Kinnguigumik naunaitkutanik imaalu naahuriyainut nalaumangitpat, NIRB-kut naunaitkutanik havakviuyughamit tunihiquivaktut aularaaqtinnatik.

NIRB-kut ihumaliuqhimagumik taapkua EIS iniqhimayut, havakviuyughaq tuniqhaiyughaq aajikkutaliuqtanik Kingulliqaanik EIS-nik tamangnut ilaayunut Ihivriuhiyunut.

NIRB-kut havaktiit turaaqtitinniaqtut aajikkutaliuqtanik qaritauyakkut, Kingulliqaanik EIS qaritauyanunngaqlugit talvani ftp.nirb.ca inungnut hailiyaulutik.

Baffinland-kut Mary Kuugaa havaaghaq angitqiyauyuq havaaghanit ihivriuqtauhimayut NIRB-kunnit. Kingullit Avatinut Mihingnautinit Uqauhiit iniqtauhimayut qaffiiqhutik katimatjutigiplugu, ilittuqhaqhugu, qauyihagpaghugu nunallaarnilu katimatjutigivaghugu NIRB-kullu ihivriuhugit.

Kingullit EIS-nit tamangnik naunaitkutatgit pitquyauhimagumik uingaittiariami havaaghanik, mihingnautanahuqquuqtut taapkua havakviuyughaq havauhighait aulapkainiqmut taimaa Katimayit ihumaliuttaqniaqut Apiqhuyit naalaqqaqlugit.

Robert Maksagak taamnaluk Tannis Bolt
NIRB-kut havakviinik Piksautaa: Kelli Gillard

HAVAUHIQ 10: QAUYIHAQTANIT IHIVRIUQHIVUT NIRB-KULLU, ILAUYULLU, HAVAKVIGHAQLU

Kingulliqpaanit qauyihagtainit ihivriuqhivaktut ihuaqnianik nutaat naunaitkutait takupkaqtitauyut havakviuyughamit kiutjutigiplugu uqauhiit havauhiq 2-mi. Ihivriuqpagaillu naunaitkutaughaaqtut tamaallu havaaghaq takupkaqtitauvaktut talvani Kingulliqnit EIS-nit.

Tamangnik ilauyumayut ilauvaktut. Angiqhimagumik qinngihimagumiklu Kingulliqnut EIS-nut Iniqtauhimayunit qauyihagtaghait, avatinut mihingnautinik, ikpingnaiyautit, mihingnarniit, munaqhiniqnullu havauhighat. Ihivriuqhivaktullu naunaitkutanik ikayuutauyut ilaayunut.

Ilauyut ihivriuqhivaktut Kingulliqnik EIS-nik, naunaitkutaniklu ilittuqhivaktut ikayuutighat kiutjutainut apiqhuutinut hapkuninnga:

- Ilitturihimaliqtat ikayuqtauvat qauyihagtainit?
- Havauhiit ihuaqqat ilitturihimaliqtainut?
- Naunaitkutaattiaqqat takupkaqtitauhimayut?
- Munaqhiniqmut havauhighat ihuaraluaqqat? Ihuangitpat, kitu ihuatqiyauniagga munaqhiniqmut (piqaqqat)?

Ilauyumayut titiraqtughat tunilugu Katimatjutigitinnagu. NIRB-kut parnaiyailaaqtut tuklianik Naunaiqhitiqmut Pitquhimayunik iharianaqqat aullaqtilihaaqqat Kingullit EIS-nut qauyihagtaghanik havauhiinit.

NAUNAIQHITILUGIT KATIMAPKAILUTIK NIRB-KUT NUNALLAALLU

Kingulliqpaamit Katimatinnagit, NIRB-kut naunaiqhitiplutik katimapkaiyuktut nunallaarnit. Naunaiqhitiplutik, inuit ilittuqhilaaqtut qanuq naahuriyaami Kingulliqpaanit Apiqhuiyunit, taimaa tamangnik inuit tunngahuklutik parnaiyaqhimalutik ilauyaami.

**PARNAIYAQHIMALUTIT
ILAUYAAMI KINGULLIQNIT**

APIQHUIYUNUT

- * Naunaiqlugit nunallaarnit katimaqatigiit kivgaqtuqtaatit aajjikkutaliuqhimayunik pihimayaaghainik Kingulliqnik EIS-nik, unipkaaqlugit ihumaaluutit.
- * Taiguaqlugu Kingullit EIS ilingnik talvani ftp.nirb.ca
- * Nunallaaqnit Naunaiqhigumik naalagiaqlutit

KINGULLIQPAAQ APIQHUITJUTIGIYAAT KINGULLIQPAAZLU NIRB-KUT NAUNAITKUTAIT

HAVAHIQ II: KINGULLIQPAAQ APIQHUIVIGHAAT TAMANGNIK ILAUYULLU

Tamaita havauhiit iniqhimayut ihivriuqhitillugit tamangnit ilauyunit katitauvaktut Kingulliqnit Apiqhuiyunit.

Naunaitkutat tamangnik katitauhimayut havakviuyughamit, ilauyunit inungniklu ilittuqhitillugit ihivriuqtauhimayuniklu Avatinut Mihingnautinit Uqauhiinit. Tamangnik ilauyut ihivriuqhimayait uqauhiit kiutjutigiplugit.

Kingullit katimatjutighait apiqhuiyut ittit, uqaqtiaqhutik, ilumuqtittiplugit uqaqtughat tamangniklu ihivriuqhugit.

NIRB-kut Kingulliqpaanit Katimapkaiplutik uqaqvigiinnarialik Katimayinut ihumagiyaqnit havaaghanut, mihingnautainut ikayuutainullu. Havauhinut ilaughaaqhimaguvit, ihumaaluutit ilitariniaqtatit.

Baffinland-kut Mary Kuugaa Katimatjutigiplugu, Nunallaarnit Naunaiqhitiplutik, Iglulik 2012 Piksautaa: Sophia Granchinho

Gamaillie Kilukishak Mary Kuugaanik Apiqhuiplutik, Nunallaarnit Naunaiqhitiplutik, Iqalungni Piksautaa: Amanda Hanson

NUNALLAAT UQAUHIIT IZINIAQTUT

Kingulliqpaanit Apiqhuiyunit uqauhiit Iniqnirit nunallaarmiullu naalaktauvaktut arligiyauplutiklu Inuit uqauhiit. Uqauhiit ihumagiyaupvaktut NIRB-kunnit naunaitkutatut Apiqhuiyunit. Iniqnirit inighaqaqhutik uqaqtitauyuktut katimagaangamik, NIRB-kullu tuhaqtitauvagait.

NIRB-kuttauq katimapkaivaktut nunallaarnit, taimaa nunamiutat uqaqvigiinnarialgit Katimayit imaaluuniit apiqhuilutiklu havakvighanut ahinullu ilauyunut.

Katimayit naalakpaktut tamangniklu ilauyut uqaqtittinahuacpagait.

TAKUPKAQTITTIYUT KATIMATILLUGIT

Tikkuaqtauhimayut Inuit Katimaqatigiit (DIO) ilaupkaqtaunnginnaqtut, pilaarutiqaqtut ilauyaami katimaqatigiiktut katimapkaigumik NIRB-kullu. Takupkaqtittiinnarialgit NIRB-kut Apiqhuigumik kivgaqtuqhugit katimaqatigiingit.

Ilikkuuqtut katimaqatigiillu takupkaqtittiyumayut Apiqhuitillugit nutqaqtittiyutut ilaunginnarialik. Imaalu ilaunginnarialiuyutit.

Atiliuqhimalaaqtutit nutqaqtittilitit quyaginnaq umiktautinnagu Katimayinit Naunaiqhutigumik Apiqhuyughanik. Hivayaqlugit NIRB-kut havaktiit titiqqanik pivigilugit. Nutqaqtittiuguvit, katimatillugit tuhaqtittiinnarialik Katimayinut, takupkaqtitaghatit titiqqallu naunaitkutauvaktut. Nutqaqtittiyutut ilaunginnarialiuyutit ihivriuqhiyunik ahinik uqaqtitauyunik Katimayinut.

Nutqaqtittiyut Baffinland-kut Mary Kuugaanik Apiqhuiplutik, Iqalungni
Piksautaa: Marc Pike © Baffinland Havingnik Uyaraghiuqtit 2012

HAVAHIQ 12: NIRB-KUT KINGULLIQNIK NAUNAITKUTANIK TUNHIYUT MINISTAMUT

Kingulliqaamik Apiqhuitaarumik NIRB-kut parnaiyaivaktut Kingulliqlik Apiqhuyut Naunaitkutanic turaaqtitpaghugu Ministamut, havakviuyughamut ilaayunullu.

Titiraqtauliqpaktuq kingullit naunaitkutit hivitupluni 45-nik uplunik Katimatjutaataaqqat. Naunaitkutanit iliqahiutihimayut Katimayit ihivriuqhimayait havaaghanut mihingnautailu, hapkuninnga qauyihaghimayunit, ihumaliuqpaktut taimaa havaaghaq aullaqtauniariaghaat. Katimayit naunaitkutainit pitquhimagumik taimaa havaaghaq aullaqtitauluni, naunaitkutani titiraqhimayughat maliktaghait havauhighallu havaaghat aullaqtitauyaami.

KINGULLIT IHUMALIUKKAT HAVAAGHANULLU TITIQQAT MINISTAP IHUMALIUQTAGHAAT

Minista kivgaqtiyuq ihumaliuqtughaq havaaghanut, ihumagiplugit NIRB-kut Naunaitkutait. Titiraqhimayutut talvani Nunavunmi Nunataqnikkut Angirutainit, Ministauyuq atuinnarialik kitunikiq titiraqhimayut ataani.

Atuqtaghaq 1: Naammagiinnaqlugit NIRB-kut Ihumaliuqhimayait Aullaqtiriami

Naammagiinnaqlugit NIRB-kut naunaitkutait taamna havaaghaq aullaqtiinariaqarumi, taapkualu maliktaghaliuqtait havauhighallu.

Atuqtaghaq 2: Hugihuiqlugit NIRB-kut Ihumaliuqhimayait Aulapkaiyaami Kanatamut ihuanngitpat

Hugihuiqlugit ihumaliuqhimayait havaaghat aulapkaiyaami taamna tughirautauyuq ihumagiyau-nngitkumi Kanatami aviktuqhimayumilu.

Atuqtaghaq 3: Hugihuiqlugit NIRB-kut Ihumaliuqhimayait Aulapkaiyaami ihuittunik havauhiqaqqat

Hugihuiqlugit havaaghat aullaqtitauqugumitku taimaa:

- maliktaghait havauhighallu ihumaaluutauniarumik imaaluuniit ihariattigumik apiqhuiyikkuuriami ihuaqtukkut uumayunut kiinauyaqhiuqniqmullu; imaaluuniit
- maliktaghait havauhighallu ihumaalungnarumik ihuaqniariaghailu havaaghanut Kanatamut aviktuqhimayumullu.

Hapkua atuqtaunniqqat NIRB-kut ihumaliuqtiktaghait maliktaghait havauhighallu uqauhiigut Ministap.

Atuqtaghaq 4: Hugihuiqlugit NIRB-kut Ihumaliuqtait Havaaghat Aulapkaqtailiplugit Kanata ihumagiplugu

Hugihuiqlugu ihumaliukkat taamna havaaghaq aulapkaqtaililugu taimaa havaaghaq angiqtauhi-mayughaugaluq aghuuqtaugami Kanatami aviktuqhimayumilu. Taimainniqqat, Minista utiqtitaghaat naunaitkut NIRB-kunntut titiratqiklugit maliktaghat havauhighallu.

Atuqtaghaq 5: Naunaitkut utiqtilugit NIRB-kunntut ihivriutqiktaghait

Utiqtilugit naunaitkut NIRB-kunntut ihivriutqiktaghait katimatjutighaillu Ministap ihumaliuq-taghaat taimaa naunaitkutaitkumi uumayunik kiinauyaqhiuqniqmiklu. Ihivriutqautaarumi katimatjutautaarumilu, NIRB-kut tunihiyughat naunaitkutanik Ministamut, naammagiyauyughaq hugiyaunngilluniluuniit ihumaliuqhimayutut malighugit qulaani titiraqhimayut.

HAVAAGHANUT TITIQQAT

Havaaghaq angiqtaugumi Ministamit, NIRB-kut parnaiyainiaqtut katimavighainik tamangnik ilauyut maliktaghanik munaqtaghalgit havaaghanut taimaa naunaitqiyag ilauyunut munaqtiuyut aullaqtittiniqmik maliktaghainik havauhighainiklu Katimayinit Kingulliqaami Apiqhuitillugit.

Kinguani havaaghanik titiraliqtuiyunik katimayunit, NIRB-kut iniqtiqpagait tunivaghugit titiqqat havakvighanut, maliktaghainiklu havauhighainiklu angiqtauhimayut Ministamit.

Trisha Ogina panialu Olik, Iqaluktuuttiaq, 2010 Piksautaa: Sophia Granchinho

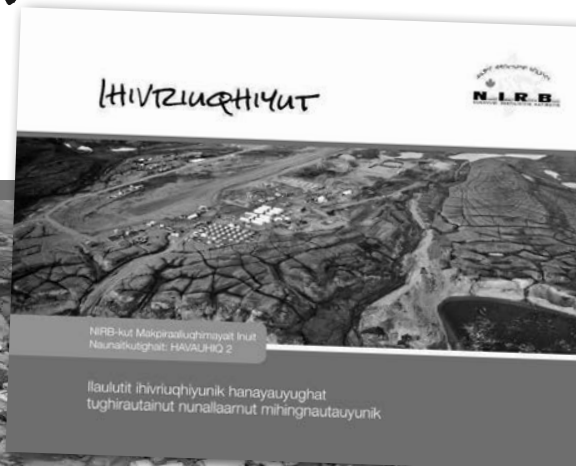
TUKLIIT HAVAUHIGHAAT

Ilauhimmaanginnarialiuyutit havaaghaq angiqtauhimagumi aviktuqhimayumi, havaaghaq nuivalliyughaq naahuriyauyutut. Ilittuqhilutit qanuq ilauyaagharnik Munaqhiyut havauhiinut taiguaqhugu hitamaat NIRB-kut makpiraaliuqtaut, *Munaqhiniq: Inuit Naunaitkutait Havauhiq 3*.

Naunaiqhimaluhi angiqtauhimayut havaaghat mihingnautainik – ilittuqhaqlutit Munaqhiniq-mut havauhinik Nunavut hivunighaanut.

NIRB-KUT MAKPIZADALIUGHIMAYAIT INUIT NAUNAITKUTIGHAIIT

Nunavunmi Avatiliqiyit Katimayit

Turaaqitillugu Aulapkaikyuyamut, Titiraqaqviat 1360, Iqaluktuuttiaq, NU X0B 0C0

Akiittukkut Hivayaut: 1-866-233-3033 Kayumiktukkut: (867) 983-2594

Qaritauyakkut: info@nirb.ca Qaritauyakuurutit: <http://www.nirb.ca> FTP Qaritauyanit: <http://ftp.nirb.ca>

NIRB-KUT AYUQNAQTUNUT NAUNAITKUTAIT.

* Havakviup Naunaitkutait

* Ataniqtuqtuiyut Katimaqatigiit Naunaitkutait

* NIRB-kut Maliktaghait Havahinut

* Avatinut Mihingnautinit Uqauhinit Maliktaghait

* Uqauhiit Naunaitkutillu